

การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2

The Administration of Islamic Study Curriculum of Administrator as
Opinion by Teachers under Narathiwat Primary Educational Service Area
Office 2

ลักขณา ชินพงษ์^{1*} และสุนทรี วรรณไพเราะ²

Lukcana Chinnapong^{1*} and Suntaree Wannapiro²

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ Graduate student, Master of Education in Educational Administration Program, Thaksin University.

² อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² Lecturer Dr., Department of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University.

*Corresponding author, E-mail: lackana1977@gmail.com

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาส เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ประชากรเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2 จำนวน 2,326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 331 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ครูที่มีเพศ อายุ และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study and compare the administration of Islamic study curriculum of administrator under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2 as opinion by teacher who differed in gender, age, education level and school size. The population was 2,326 teachers in schools under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. The sample size from Krejcie and Morgan table 331 and the stratified random sampling by school size and the simple sampling by drawing lots. The research instrument was a set of 5 rating-scale questionnaires which contained 50 questions. The reliability of a questionnaire was 0.85. The data were analyzed using such statistics as percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-test.

The results were as follows:

1. Overall and by individual aspects, administration of Islamic study curriculum of administrator as perceived by teacher under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2 showed a high level.

2. Overall and by individual aspects, the teachers of different gender, age and working in different school size showed no significant difference in their perceptions of the administration of Islamic study curriculum of administrator under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2. Overall, the teachers of different education level showed a .05 statistic significant difference in their perceptions of the administration of Islamic study curriculum of administrator under Narathiwat Primary Educational Service Area Office 2

Keywords: Administration of Islamic study curriculum

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศประเทศจะเจริญก้าวหน้าต้องอาศัยการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจการเมืองสังคมและวัฒนธรรมการพัฒนาต่าง ๆ นั้นจำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญเพราะคนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่ายิ่งกว่าทรัพยากรใด ๆ แต่คนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา รัฐเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาจึงได้กำหนดไว้ในนโยบายการจัดการศึกษาไว้ตามแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีความรอบรู้ในทุกๆด้านสามารถปรับตัวพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตแสวงหาประโยชน์อย่างรู้เท่าทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554 : 11)

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บท เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดมวลงประสพการณ์ทุกรูปแบบ ทุกระดับชั้นแก่ผู้เรียนอันเปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศที่จะนำทางในการจัดการศึกษาให้บรรลุผล หลักสูตรที่ดีจะต้องมีความชัดเจน เหมาะสมกับผู้เรียนและสังคม ซึ่งจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้หรือการจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นในการจัดทำหรือการพัฒนาหลักสูตรในระดับต่าง ๆ ที่ดี เพราะถ้ามีหลักสูตรที่ดี ถูกต้อง

เหมาะสม การเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางในเรื่องการศึกษาจะเป็นไปโดยความราบรื่น สามารถสร้างลักษณะสังคมที่ดีในอนาคต โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมืออย่างเต็มภาคภูมิ (สุนีย์ ภูพันธ์, 2546 : 21)

อิสลามเป็นวิถีชีวิต หรือระบอบการดำเนินชีวิตที่มุสลิมทุกคนจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติ เพื่อการดำรงชีวิตประจำวันในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคมการเรียนรู้เกี่ยวกับศาสนาอิสลาม หรืออิสลามศึกษา หรือศาสตร์ต่างๆ เพื่อการดำรงชีพอยู่ในโลกนี้อย่างสันติสุข ถือเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่จะต้องศึกษาและปฏิบัติตั้งแตอยู่ในเปลจนถึงหลุมฝังศพ โดยไม่ต้องพะวงถึงปัจจัย ระยะเวลา อุปสรรค และสถานที่ ถึงแม้จะไกลหรือยากเพียงใดก็ต้องขวนขวายมาให้ได้ เพราะสรรพสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงสร้างไว้ทั้งปวงนั้นล้วนเป็นขุมพลังแห่งความรู้ที่มากมายมหาศาล ซึ่งประชาชาติทั้งมวลต้องแสวงหาดังนั้น การเรียนรู้ศาสตร์ต่างๆ ที่อัลลอฮ์กำหนดไว้ จึงถือเป็นภารกิจของปัจเจกบุคคลและอเนกบุคคลที่จะหลีกเลี่ยงไม่ได้ อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านกาย วาจาและใจของผู้ศรัทธาให้ดำรงอยู่ในฐานะบ่าวที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์อย่างมั่นคง ปฏิบัติและมีคุณธรรม จริยธรรมที่ก่อให้เกิดความสุขแก่ตนเองและส่วนรวม พัฒนาการที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ สร้างความเป็นภราดรภาพ ความสันติสุขในหมู่ประชาชาติของนบีมุฮัมมัดทุกชาติ ภาษา และเผ่าพันธุ์ ในโลกปัจจุบันและอาคิเราะฮ์อย่างแน่นอน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 1)

หลักสูตรอิสลามศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้ยึดวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552 : 3)

สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนสาระอิสลามศึกษาให้กับผู้เรียนที่นับถือศาสนาอิสลามเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักธรรมและการปฏิบัติตนตามคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐาน โดยได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางอิสลามศึกษา ตลอดจนจัดทำคำอธิบายรายวิชาและหน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุดนอกจากนี้ สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในรายวิชาเพิ่มเติม คือรายวิชาอัล-กุรอานในทุกระดับชั้น ซึ่งเป็นรายวิชาที่นักเรียนมุสลิมทุกคนต้องเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติศาสนกิจในชีวิตประจำวันและปฏิบัติตนเป็นมุสลิมที่ดีทั้งในโลกนี้และโลกหน้า(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553: 3)

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรอิสลามศึกษาที่ควบคู่กับหลักสูตรสามัญต้องอาศัยการบริหารงานที่มีคุณภาพมากกว่าโรงเรียนทั่วไปที่ไม่ได้เปิดทำการสอนสองหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อผู้เรียนจะได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐที่เปิดสอนสองหลักสูตรนี้ ยังประสบปัญหาหลายประการดังที่ มุฮัมมัดนาเซ สามะ (2552: 117-118) กล่าวว่า สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ได้แก่ 1) หลักสูตรยังไม่ชัดเจน ไม่มีความแน่นอน บางโรงเรียนใช้หลักสูตรของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อีกโรงเรียนใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2549 จึงไม่มีความเอกภาพในการใช้หลักสูตร จึงยากต่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งครูผู้สอนยังขาดประสบการณ์การวิเคราะห์หลักสูตรในการจัดทำแผนการสอน จึงมอบหมายให้ครูวิชาการช่วยชี้แนะแนว

ทางการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อแนวทางในการจัดทำแผนการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลที่ออกมาไม่เป็นแนวเดียวกัน และขาดเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ด้านการดำเนินการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ส่วนใหญ่และครูผู้สอนจะใช้วิธีการสอนแบบเดิมๆ โดยยึดหนังสือใช้การอธิบายตามหนังสือเรียนเป็นส่วนใหญ่ ขาดเทคนิคการสอนที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียน บางครั้งผู้สอนนั้นไม่ได้จบปริญญาตรีทางศาสนาโดยตรงทำให้การดำเนินการสอนนั้นประสบปัญหา เช่น การให้ความรู้แก่นักเรียนอาจจะไม่เท่าเทียมกับครูที่จบด้านศาสนาโดยตรง 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหา คือ ครูผู้สอนไม่ค่อยจะใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน หรือถ้าใช้สื่อแล้วส่วนใหญ่จะเป็นสื่อแบบเดิมๆ เป็นสื่อที่ไม่สร้างสรรค์และสื่อที่สำเร็จรูปนั้นค่อนข้างจะมีน้อยหรือถ้ามีอาจจะไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน งบประมาณที่มีไม่เพียงพอต่อการเบิกจ่ายค่าวัสดุที่จะทำสื่อ ยิ่งถ้าเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้นยิ่งหายากถึงจะมีก็ไม่สามารถจะนำมาใช้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีปัญหา คือ วิธีการวัดและประเมินยังไม่ชัดเจน ครูบางส่วนยังขาดเทคนิคและประสบการณ์การสร้างเครื่องมือ ไม่มีการวิเคราะห์ความยากง่ายของข้อสอบ รวมทั้งขาดความต่อเนื่องในการวัดและประเมินผลหรือประเมินไม่สม่ำเสมอทำให้เกิดปัญหาในภายหลัง บางครั้งนักเรียนไม่เห็นความสำคัญกับการสอบในรายวิชาอิสลามศึกษา

สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางด้านอิสลามศึกษาโดยเฉพาะด้านหลักสูตรอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ จำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สูงสุดของการพัฒนาพื้นที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ประเด็นของปัญหาข้างต้น จึงเป็นเรื่องมีความท้าทายต่อผู้นำทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้นำหลักขององค์กรในการที่จะขับเคลื่อนและพัฒนากิจการการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการจัดการศึกษาในพื้นที่ผลสัมฤทธิ์และความสำเร็จในการจัดการศึกษา จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่จะบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

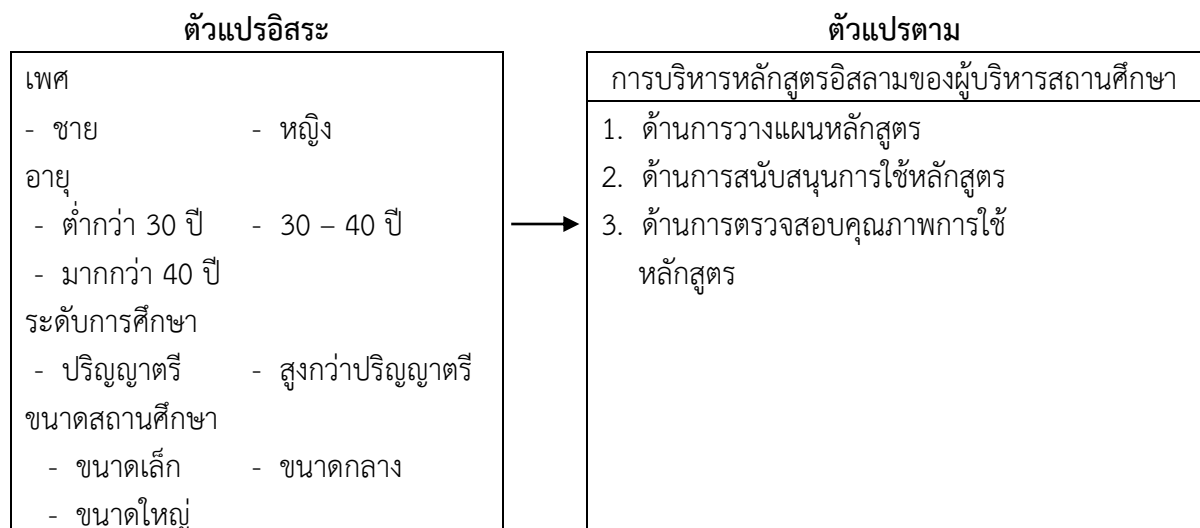
สมมติฐานของการวิจัย

1. การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตามแนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2549 : 169) 3 ด้าน คือ 1) การวางแผนหลักสูตรเป็นการดำเนินการวางแผนและจัดเตรียมความพร้อมก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ มีการตรวจสอบลักษณะหลักสูตร มีการประเมินโครงการการศึกษานำร่องเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อวางแผนค้นหาวิธีการที่จะนำหลักสูตรไปใช้ให้ตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรพัฒนาวัสดุหลักสูตร เตรียมความพร้อมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จัดเตรียมการจัดหาแหล่งบริการสนับสนุนการใช้หลักสูตร เตรียมงบประมาณ จัดเตรียมอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสม ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้แก่กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง 2) การสนับสนุนการใช้หลักสูตรเป็นการดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ในการอำนวยความสะดวกให้แก่ครูสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน โดยมีการประชุมทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการแปลงหลักสูตรสู่การเรียนการสอน ส่งเสริมสนับสนุนให้บริการวัสดุหลักสูตรแก่ครู ส่งเสริมการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยจัดหางบประมาณมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกใช้อาคารสถานที่ในการจัดการเรียนการสอน และ 3) การตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตรเป็นการดำเนินการของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวกับการตรวจสอบพิจารณาคุณค่าของหลักสูตร เปรียบเทียบ และตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ในระบบหลักสูตรได้แก่ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดผลว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องต้องกันระหว่างมาตรฐานความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรนั้น มีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร และนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกัน เพื่อนำใช้ในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรนั้นๆ ให้ดีขึ้น หรือเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษาประชากรเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 2,326 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซี่และมอร์แกน จำนวน 331 คน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อตั้งแต่ 0.67-1.00 และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบที (t-test) และการทดสอบเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 331 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.50 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.50 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.51 มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.55 มีอายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.94 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 72.51 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 27.49 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 13.29 ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.98 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 18.73

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน แสดงไว้ในตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน (n=331)

การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ด้านการวางแผนหลักสูตร	3.67	0.38	มาก
ด้านการสนับสนุนการใช้หลักสูตร	3.73	0.26	มาก
ด้านการตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร	3.77	0.52	มาก
รวม	3.72	0.27	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 ในภาพรวม ($\bar{X}=3.72$, $S.D.=0.27$) และรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านการตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.77$, $S.D.=0.52$) ด้านการวางแผนหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=3.68$, $S.D.=0.38$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา พบว่า

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีราชวิทยาลัย 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553) หมวดที่ 5 มาตรา 39 ได้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้สถานศึกษาได้บริหารจัดการและจัดการศึกษาได้โดยอิสระ และนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาในรูปแบบที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของประชาชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ที่ผู้ปกครองต้องการให้บุตรหลานได้เรียนรู้วิชาสามัญควบคู่กับวิชาศาสนาอิสลาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำหลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการจัดทำเอกสารคู่มือ แนวดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา ตลอดจนมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อิสลามศึกษาให้แก่บุคลากร จึงส่งผลให้สถานศึกษาสามารถเตรียมการและดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษาได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับ พิษยา ทอดทึง (2559 : 218) ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้นในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา พบว่า สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มข้น

ในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อับดุลซอมัด เล็งฮะ (2557 : 183) ศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส พบว่า การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาสโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา ดังนี้

1. ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษา ในกระบวนการทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการสนับสนุนการใช้หลักสูตรและด้านการตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้ดำเนินการวางแผนหลักสูตรและสนับสนุนให้ครูผู้สอนอิสลามศึกษาเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อนำความรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับ มูฮำมัดนาเซ สามะ (2552 : 126) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับมูฮำมัดมอลอ (2554 : 192) ศึกษาการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาครบ 3 ด้าน โดยเฉพาะด้านการตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษา ได้พยายามพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มข้น เพื่อให้การนิเทศ ติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาสามารถที่จะดำเนินโดยประสบความสำเร็จ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และนำผลการจัดการเรียนการสอนไปปรับปรุงเพื่อการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับ พิษยา ทอดทึง (2559 : 218) พบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ มูฮำมัดนาเซ สามะ (2552 : 126) พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาสเขต 2 ในภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการเตรียมความพร้อม

บริหารหลักสูตร ครูสอนอิสลามศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างแท้จริง ด้านการวางแผนหลักสูตรจัดรายวิชาเรียนไม่สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตร ส่งผลต่อการดำเนินการใช้หลักสูตรไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ครบตามหลักสูตรสอดคล้องกับ มูฮัมมัด มอลอ (2554 : 192) พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับมาหามะรือสะลี บินเซ็ง (2556 : 83) ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรตามวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาทุกสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาอย่างครบถ้วนในทุกด้าน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตนเองด้านการยึดมั่นศรัทธาการปฏิบัติศาสนกิจ การมีคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเหมาะสมและสันติสุข และมีการรวมกลุ่มสถานศึกษาในเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอิสลามศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับ พิชยา ทอดทิ้ง (2559 : 218) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียนของรัฐ จังหวัดสงขลา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ มูฮัมมัดนาเซ สามะ (2552 : 126) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ ที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับหลักสูตรอิสลาม เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรอิสลามศึกษา และนำความรู้มาใช้ในการวางแผนหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาและส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอน สำหรับนำไปใช้จัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษา ให้มีอย่างเพียงพอและหลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2

2. ควรศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นราธิวาสเขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *การจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย.
- พิชยา ทอดทิ้ง. (2559). *สภาพปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มในโรงเรียน
ของรัฐ จังหวัดสงขลา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย
ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี.
- มาหามะรือสะลี บินเซ็ง. (2556). *สภาพปัญหาและความต้องการการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในจังหวัดนราธิวาส*.
วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปัตตานี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- มุฮัมมัดมอลลอ. (2554). *การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้มของผู้บริหารสถานศึกษาในสามจังหวัด
ชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ปัตตานี :
บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- มุฮัมมัดนาเซ สามะ. (2552). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐ
ที่เปิดสอนสองหลักสูตร จังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา).
ปัตตานี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2549). *การบริหารหลักสูตร*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรอิสลามศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559)*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. เชียงใหม่ : ห้างหุ้นส่วน
จำกัด เชียงใหม่.
- อับดุลชอมัด เล็งฮะ. (2557). *การบริหารหลักสูตรอิสลามศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในจังหวัดนราธิวาส*. วิทยานิพนธ์ศษ.ม. (สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา). นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช